

IZHAJA VSAZI DAN.

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
v mnogih tobakernah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmici,
Ajdovščini, Postojni, Dornu, Solkanu itd.
ČE NE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za 2. mali oglaševatelji do 5 vrst 20 K, vsaka na-
delna vrsta K 2. Mali oglaševatelji po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema inšerati oddelček uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNASI

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K — na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na letniško izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta K 3-10
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lasiški
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 811-632.
Telefon štov. 1157

Po umoru kralja in pre-
stolonaslednika ::
v Lizboni.

Italija odpošlje vojne ladje na Portugalsko.

PARIZ 4. „Matin“ poročajo iz Rima:
V ministrijskih krogih ne izključujejo dejstva,
da odpošlje Italija na Portugalsko nekoliko
vojnih ladij, ako se položaj tamkaj poslabša
in bi bila kraljica-udova Marija Pija prisiljena
zapustiti Portugalsko.

Napredni disidenti in nova vlada.

LIZBONA 4. Odbor naprednih disiden-
tov je sklenil, da je pripravljen podpirati
novo vlado pod pogojem, da izpusti politične
jetnike in pregnance na svobodo in da jim
povrne njihove pravice, ter da umakne vse
diktatorske in svobodno ubijajoče odredbe.
Zdi se, da so morilci silno škodili republi-
kanski stranki. Voditelj republikancev obsoja
umor na kralja in prestolonaslednika in da
pade Franca pomenja premije.

Novo ministerstvo.

LIZBONA 4. Novo ministerstvo je se-
stavljeno. Ferreira do Amaral prevzame pred-
sedstvo in notranje stvari.

LIZBONA 4. Novo ministerstvo je ko-
mečno sestavljeno: Ferreira do Amaral —
predsednik in notranje stvari, Campos Enri-
quez — pravosodje, Castilho — mornarica,
Lima — notranje stvari, Tellez — vojna, Es-
preguera — finance, Calvez Maghaes — javna
dela.

Z ozirom na stranke pripadajo Amaral,
Maghaes in Castilho neodvisni stranki, En-
riquez in Lima sta člena stranke obnoviteljev,
Tellez in Espregueira naprednjaka. Maghaes
in Castilho sta prvotni ministri. Novi ministri
se imeli včeraj ob 1 uri prvi ministrijski svet.

Represivne odredbe.

MADRID 4. „El Mundo“ poroča iz Liz-
bone: Novi ministrijski predsednik je izdal
energične odredbe, da prepreči vsako vstajo.
51 političnih jetnikov, ki se nahajajo na ne-
kem portugalskem parniku in ki so namenjeni
za deportacijo, odpeljejo v južno Afriko.

Republikanci provzročitelji zločina.

MADRID 4. „El Mundo“ poroča, da se
je revolucionarno gibanje povsem na tih pri-
pravljalo pod vodstvom urednika nekakega re-
publikanskega lista. Revolucionarji so baje
nameravali proglasiti republiko, kar bi diktatorsko
postopanje Franke jih je razkačilo do skraj-
nosti. Nakupili so orožje, ki so ga očividno
dovajali tihotapeci, ter so uredili svoj načrt.

Nove volitve. Amnestija.

LIZBONA 4. Nova vlada napove volitve
za 15. aprila, ustava se popolnoma obnovi.
Proglasena bo nova splošna amnestija. Osebe
zaprete radi političnih zločinov in radi tiska
pridejo pred redno sodišče.

Alpoin pobegnil.

PARIZ 4. Privatne brzojavke iz Lizbone
poročajo, da je Alpoin že pobegnil. Odpeljal
se je v avtomobilu iz Lizbone na Špansko
mejo ter se od tam podal v Salamanko.

Pogreb.

LIZBONA 4. Pogreb kralja in prestolo-
naslednika je uradno določen na soboto pred-
poldne in se bo vršil najslavnejše. Zdrav-
stveno stanje kralja Manuela se je znatno
zboljšalo.

BEROLIN 4. Cesarja Viljema bo na po-

grebnih slavnostih v Lizboni zastopal princ
Friderik Leopold.

RIM 4. Kralja bo na pogrebu portugi-
škega kralja Karola in prestolonaslednika za-
stopal grof Turinski.

Mir na Portugalskem.

LIZBONA 4. Iz dobro obveščenega vira
poročajo, da vlada po vsej Portugalski mir.
Položaj Franke je postal po atentatu nezdr-
žljiv.

MADRID 4. Neki posebni dopisnik iz
Lizbone brzojavlja: Včeraj je vladal v mestu
popoln mir. Le kavarne morajo zapirati zve-
čer ob 10. uri. Po noči patrulirajo vojniki po
ulicah. Kraljevo palačo straži močan oddelček
vojakov. Prebivalstvo se nada, da poneha
razburjenje in da se duhovi umirijo, ker je
prišel na krmilo Ferreira.

LIZBONA 4. Vojni minister dementuje
govorice o revoluciji oziroma o nemirih na
Portugalskem. V deželi ni opaziti nikakega
nevarnega gibanja. Toliko civilno prebivalstvo,
kolikor vojaštvo nista vzle atentatu in težavi
položaja spreminila svojega mnenja.

Stroga cenzura.

LONDON 4. Lizbonski dopisnik „Daily
Mail Telegrapha“ poroča, da ni možno dobiti
vesti. Cenzura je stroga.

V Oportu ni bila proglašena republika.

MADRID 4. Španski konzul v Oportu
brzojavlja, da ni resnična vest o proglašenju
republike. Iz Badadoza javljajo, da je bilo 49
političnih jetnikov odvedenih v Afriko.

Glasevi o posredovanju Anglije.

MONDON 4. „Daily Telegraph“ javlja,
da je včeraj odpuljo zopet več križarjev v
Lizbono. Včeraj ves dan so se vršila pogaja-
nja med Londonom, Parizom in Madridom za
slučaj, da bi Anglija posredovala na Portu-
galskem in o načinu posredovanja. — Angli-
ški poslanik v Lizboni je odpotoval v London.

Strogo odredbe.

LONDON 4. Zaduže vesti iz Portugalske
pravijo, da je bilo aretiranih mnogo častnikov
različnih stopinj ter odvedenih v trdnjavo San-
tarme. Ob napadu maožee na hčo Franke
je policija ubila mnogo napadalcev, vendar ni
možno radi strogosti cenzure seznaniti za šte-
vilo. Policija je v raznih delih mesta zaple-
nila mnogo orožja in razstreljivih snovi. Vsi
politični jetniki so se zaprti v Fortu Monte
Santo. Nekoliko republikanskih voditeljev je
pobegnilo v Badajoz.

Ministerstvo za javna dela v
Avstriji.

DUNAJ 4. Včeraj se je pod pred-
stvom ministrskega predsednika barona Becka
vršila konferenca, na kateri so se razpravljali
načrt o ustanovitvi novega ministerstva za
javna dela. Konference so se udeležili mini-
stri za notranje stvari, za finance, želez-
nice, trgovino, poljedelstvo in pravosodje ter
minister dr. Gessmann, ki prevzame listino
novega ministerstva.

Proračunski odsek poslanske
zbornice.

DUNAJ 4. Proračunski odsek poslanske
zbornice je nadaljeval razpravo poglavja „mi-
nistrijski svet“.

Križa v srbskem ministerstvu?

DUNAJ 4. „Zeit“ poroča iz Zemuna, da
je vojni minister Putnik podal ostavko, in si-
cer iz zdravstvenih ozirov. Ministrijski pred-
sednik Pašić ga pa skuša pregovoriti, naj

ostavko umakne, ker bi mu težko našel pri-
merne naslednika.

Potres.

PRAGA 4. „B. hemia“ poroča iz Ascha:
Danes ob 6. in ob 6 uri in pol zjutraj je bilo
čuti tukaj dva precej močna in pozneje več
slabih sunkov. „Prager Tagblatt“ poroča iz
Glasova, da so tamkaj po 6. uri zjutraj ču-
tili potres.

Maroko.

PARIZ 4. General D'Amade brzojavlja:
Kolona polkovnika Boutegourda se je spopa-
dla z Juzambasi užno od Bordašeda. Boj je
trajal dve uri. Svojažnik je imel velike izgube.
Na francoski strani je padel 1 častnik, štirje
častniki so bili ranjeni. Razen tega je bilo 6
vojakov mrtvih, 46 pa ranjenih.

JARAS 4. Eksplozija na parniku „Saida“
se je pripetila v trenutku, ko so razkladali
zaboje patron. Ker so pričeli takoj gasiti, je
zgorel le zadnji del ladje.

JARAS 4. Na marokanskem parniku
„Saida“, ki je usidran na obali Lukkos, je
nastal ogenj. Municija, nahajajoča se na par-
niku, je pri tem eksplodirala.

Italijanska zbornica.

RIM 4. Zbornica je danes zopet pričela
svoje delovanje. Predsednik je v svojem na-
govoru omenil tragedijo v Lizboni in naznanil,
da je potom ministerstva za unanje stvari
sporočil sežalje zbornice kraljevi rodbini in
portugalskemu narodu.

Rusija.

Pruski princ Henrik

je v ponedeljek dospel v Carskoje Selo.

Duma.

PETROGRAD 4. (Petr. brz. ag.) Na
današnji seji je duma na predlog predsednika
enoglasno sklenila izraziti portugalski vladi
svoje sožalje potom portugalskega poslanika.
V znak sožalja so poslanci ustali s svojih se-
dežev. Minister za unanje stvari je izjavil, da
se vlada popolnoma pridruži sklepu dume.

Narodni program nemških socialnih
demokratov na Češkem.

II.

Kakor smo omenili v prvem članku je
imelo delno zastopstvo nemških socialnih
demokratov na Češkem minoli četrtlet v Pragi
važno sejo, ki so se je vdeležili tudi socialno-
demokratični poslanci, izvoljeni v nemških
krajih Češke. O razpravah in sklepih v tej
seji je bil izdan obsežen komuniké.

V tem komunikéju se naglašja povsem
pravilno, da je ob sedanjem volilnem gibanju
na Češkem poleg vprašanja volilne reforme v
ospredju vprašanje narodnega po-
mirjenja.

Ob taki enunciaciji socialne demokra-
cije je samo ob sebi umevno, da se tu označi
kakor naloga socialne demokracije, da tudi
ob tem vprašanju zastopa interes delavstva!
Ta interes da je sicer ob tem kakor tudi ob
mnogih drugih kulturnih vprašanjih v so-
glasju s skupnim interesom na-
roda, toda odločiti treba vsaki poskus, da
bi se proletarijat vpregel pred taka narodna
vprašanja, ki so v enostranskem interesu
buržoazije.

Tako zveni uvod komunikéja. Ozirom na
program in cilje socialne demokracije ne mo-
remo oporekati tem pripombam. Pravilne so
in mi bi le — v opomin naši socialni demo-
kraciji — posebno poudariti naglašanje, da
je ob reševanju narodnega spora in ob mno-

zdaž puste in gole, znale govoriti, koliko za-
lostnega bi povedale! Kake drame so se
odigrale tam skrivaj in na tihem, koliko
človeških življenj je bilo žrtvovanih tu, ko-
liko sreče razdejane, koliko rodbin uničenih,
pahnjenih v bedo!

Splošna rešitina je naraščala velikansko,
a strast igranja ni prenehala. Reakcija je
bila neizogibna — slednjič je republika z vso
energijo posegla vmes in Visoki svet je izdal
dne 27. novembra 1774 zakon, s katerim so
zaprti rečeno palačo, znano pod imenom „ri-
dotto“, za vse čase. Neizmerno veselje je
pozdravilo to odredbo, in pragoani demon-
igre je zbežal zdaj v klube in kazine aristo-
kracije.

Karakterističen znak družbe tedanjega
časa je bilo pretiravanje ceremonijela, do
zopnosti tirana vladnosti, tako da so v Be-
netkah najbližji sorodniki občevali med seboj
z največjo etiketo. Kakor sad te slabe na-
vade je smatrali uslužne kavalirje in „ci-
cisbeje“, kateri so bili, čeprav samo groba
karikatura francoske galanterije, ponos Ita-
lije. Zakon je veljal odselej zgolj še za tradi-
cionalno na ado za sredstvo: združiti pre-

gih kulturnih vprašanjih interes delav-
stva v soglasju s skupnim intere-
som naroda!!

Potem sledi vsprejeta resolucija. V
prvem odstavku je rečeno, da narodni boji
otežujejo vsaki gospodarski, socialni, kul-
turni in politični napredek delavstva in le
logično je, ako potem resolucija izjavlja, da
je socialna demokracija na Češkem vsikdar
pripravljena sodelovati za narodno pomirjenje
ter zastavljati vse svoje sile, da se to
doseže.

Drugi odstavek vsebuje važno izjavo, da
le po izvedenju narodne samo-
uprave je možno rešiti narodno vprašanje.
Le narodna avtonomija more izgotoviti naro-
dom svobodo in samodoločbo. Uvedenje na-
rodne samouprave pa bo nemožno dleji,
dokler bodo v delžnih zbiorih in občinskih
zastopih vladali veleposestniki, in privilego-
vane kapitalistične klike. Na podlagi te tr-
ditve prihaja resolucija zopet do povsem lo-
gičnega zaključka, da treba notranjo upravo
izročiti korporacijam, izvoljenim na podlagi
splošne volilne pravice. Naj bo kdo že prija-
teli ali nasprotniki principa splošne volilne
pravice za vse zastope, vendar mora priznati,
da socialna demokracija niti ne more in ne
sme drugače — ako hoče ostati zvesta sama
sebi —, nego da v taki važni izjavi stavlja
na odlično mesto ta svoj kardinalni postulat.

Posebno zanimanje naše pa zahteva od-
stavek, ki utemeljuje idejo narodne samo-
uprave. Živeči narodi in ne zgo-
vinske meje naj določijo uravnovo. Za
nemško socialno demokracijo na Češkem —
pravi resolucija — ni nikakega državnega
prava, nobene kronovine, ampak le živo
pravo obeh narodov do samo-
določbe.

S tega principijelnega stališča zahteva
resolucija: a) odpravo vseh volilnih privile-
gijev in splošno volilno pravico za delžni
zbor in okrajne in občinske zastope; b) raz-
delitev Češke v dve narodno zaokroženi
okrožji, ki naj bi ju upravljali okrožni sveti,
izvoljeni na podlagi splošne in enake volilne
pravice.

Nemški nacionalni listi izražajo svoje
veliko zadovoljstvo na tem, da se je nemška
socialna de- okracija postavila na to stališče,
ki se v principu res strinja z zahtevami
Nemcev na Češkem. Vprašanje pa je, da-li ta
zadovoljnost Nemcev s socialno demokracijo
ostane tudi v slučaju, da ta poslednja ostane
doledna in zvesta svojim nazorom tudi na
praktičnem izvedenju narodne samouprave.
Tudi ob najstrožji zvestosti do principov treba
vendar na praktičnem izvajanju računati z
obstoječimi faktičnimi razmerami. To spo-
znanje ovaža tudi resolucija nemške socialne
demokracije. Od ene strani se pridružuje zahtevku
Nemcev na Češkem, da naj ima narod
neposreden vpliv na imenovanju uradnikov in
konskvenca temu bi bila, da bi se za nem-
ške kraje imenovali le nemški, za češke pa
le češki uradniki, ali z drugo besedo: od
nemških uradnikov naj se ne zahteva, da bi
znali tudi češki!

Na drugi strani pa se vendar bliža tudi
češkemu stališču ko priznava, da taka u-
ravnava ne bi odgovarjala opravi-
čeni zahtevi narodnih manjšin
po zaščiti njihovih pravic!! In
v popolnem soglasju s češkim stališčem, da
vsakemu Čehu mora biti zagotovljena pravica,
da bo mogel povsodi iskati svoje pravo v svo-
jem materinem jeziku, pravi socialnemo-
kratična resolucija: „Na vsakem uradu, ki
mu je podrejena kaka narodna manjšina, treba
primerno številu manjšine poskrbeti za to, da

možen je dveh rodbin in ohraniti rodbinsko
ime. Soproga sta se takorekoč sramovala
vsake intimnosti; zakonskemu paru, šetajo-
čemu roko v roki, bi se bil smehljaj celo
stolp sv. Marka; iz moža, ljubosumnega na
svojo ženo, se je delalo norca celo mesto.

Pod tem plaščem etikete so skrivale
pokvarjene ženske svoje sramoto, moški svoje
nizko moralo; s to filozofijo so opravičevali
sramotno kupčijo, ki so jo uganjli mnogi s
svojimi soprogami samo v ta namen, da so
mogli poravnati svoje dolgove pri igri ali
pa živeti udobno življenje. Soproj, ki ni
maral bloditi po blatu, soproga, ki je sma-
trala svoj materinski poklic svetim, sta živela
osamljena, nihče se ni zmenil za njo...

To je bilo ozračje, v katerem se je gi-
bala takrat benečanska družba. Trideset let
pozneje, dočim so Francozi preplavljali de-
želo in jo bridko poniževali, ko so zvonovi
sv. Marka oznanjali smrt republike, je norel
pust buje in brezumnijeje nego kdaj... V
svetovni zgodovini ga ni morda zaznamo-
vala enakega vzglada toli žalostne in strašne
lahkomiselnosti.

(onec.)

PODLISTEK.

Benečanski karneval v 18. stoletju.
(Kulturnozgodovinska črtica.)

Krvav spomin je zastopil karneval 1719,
tako da je 11. februarja naslednjega leta
„Visoki svet“ sklenil razsvetljavo mesta in
kazal nečimrn čuvajem, naj hodijo okoli vsak
z esmerico oboroženih mož v službi javne
varnosti. Sicer če uvažujemo, kako so zidane
Benetke — ta labirint ozkih, dolgih, samot-
nih ulic, in če pomislimo, kako svobodo so
uživale maske, se moramo res čuditi, da se
zločini niso dogajali pogostje. Večinoma jim
je bilo povod osebno maščevanje, nikdar rop.

Med vsemi neštetimi pustnimi zabavami
je bila prav posebno priljubljena „borba z
biki“. Te borbe, za katere so porabljali
mlade vole in krave in katere nimajo s špan-
skimi takimi borbami nič skupnega, so na-
dvadevale patricije nič manje od ljudstva. Ti-
radoni so bili skoro sami mesarji, a ne redko
se je de a lo, da so se mladi pomenili

preoblečeni in maskirani vdeleževali borb.
Pustno nedeljo so imeli vsako leto na dvo-
rišču dožve palače tako predstavo v zabavo
doža in njegove rodbine, ki je gledala s te-
rase dol. Ta lov na posebno izbrane vole se
je imenoval: Borba dam dogarese.

Kakor najvernejši dan za javno var-
nost je veljal Benečanu pustni terek, kate-
rega dne so karnevalske orgije in norosti
dosezale svoj vrhunec, tako da je l. 1749
„Visoki svet“ prejel običajne naredbe in do-
volil vsaki maski, da je nosila na dan v
osebno brambo golo orožje. Serijo veselje je
zaključil velikanski bengalični ogenj, ki so ga
zažgali po Angejskem češčenju na Marko-
vem trgu.

Zvečer so se zbrale vse Benetke v ve-
liko družbo: vsi trgi, vse kavarne, vsa gle-
dališča so bila polna in „ridotto“, stoletna
igralnica, je odprl pogubi svoja vrata. Poleg
mnogih manjših dvoran se je nahajala v
staremu „Palazzo Dandolo“ tudi velika dvo-
rana, katere stene so bile prevlečene s po-
zlačanimi usnjenimi tapetami in katere strop
je krasila slika Jakoba Guarona. Sto kristal-
nih lestencev je sipalo morje svetlobe in
vse je bilo smešno in svetlo. Če bi te dvorane,

bodo pripadniki te narodne manjšine mogli pred sodniki in uradniki iskati svoje pravo v svojem materinem jeziku.

Kakor vidimo torej, se socialnodemokratska resolucija od ene strani pridružuje nemškemu, potem pa računa z faktičnimi narodnostnimi razmerami in se od druge strani bliža češkemu stališču. Simpatično na socialnodemokratski izjavi nam je seveda to, da se odločno izreka za varstvo narodnih manjšin v drugorodnih krajih. Narodnostne razmere v Avstriji zahtevajo v resnici, da se z uvedbo narodne samouprave ob enem zakonito statuirajo tudi varstvo manjšin.

Ali sedaj prihaja košljivo vprašanje, ki smo se ga je dotaknili že gori: ali ostane socialna demokracija nemška dosledna, ko bo trebalo praktično izvajati to, kar je izreklo v resoluciji? Pred vsem ne sme pozabiti, da treba rešiti avstrijski narodnostni problem in ne samo češko-nemški spor! Ravno ona, ki se nazivlja mednarodno, ki prisvaja le sebi možnost za ublaženje navskrižij med narodi, ravno ona, ki posebno naglašala, da ne pozna nikakih zgodovinskih mej, ampak le žive narode, ona, ki hoče biti vesoljna, ravno ona se ne sme z velikimi principi omejevati samo na eno deželo. Če hoče z uvedenjem narodne avtonomije rešiti narodni spor na Češkem, mora to hoteli tudi na Štajerskem in Koroskem! Čim za Češko postavlja načelo, da uradniki morajo biti iste narodnosti, katere je ljudstvo, potem mora tudi v svoji praktični politiki delati na to, da bo tako veljalo tudi za vse naše slovenske pokrajine! Če se izreka za varstvo narodnih manjšin na Češkem, mora biti socialna demokracija zaščitnica tudi naših manjšin ob periferiji! Kar spoznava za dobro na Češkem, mora jej biti dobro tudi na Koroskem in Štajerskem. Vprašanje je torej sedaj, da li bodo besedam odgovarjale tudi dejanja? Dosedanje izkušnje ne dovoljujejo sicer posebnih nad. Doselej smo redno opažali, kako je nemška in italijanska socialna demokracija dosledno puščala na strani svoje najljubše principe v tistem hipu, čim bi jih trebalo izvajati Slovanom v prilog! Da vidimo torej da li socialna demokracija postane enkrat pogumna tudi v slučajih, ko treba nasproti nemškimi in italijanskimi nacionalcem braniti svoja lastna programatična načela!

Bruski narodni program nam je simpatičen, tudi s sedenjo resolucijo nemške socialne demokracije na Češkem bi se radi sprijaznili, ako bi vedeli, da bo pisani besedi sledilo primerno dejanje, ako bi vedeli, da je v socialni demokraciji oživela resna volja, da postane enkrat dosledna in da bo nje praktična politika izvajala to, kar govori pisana beseda!

Odsek za unanje stvari avstrijske delegacije.

Dunaj 4. Sejo v odseku za unanje stvari avstrijske delegacije je otvoril namestnik načelnikov grof Dzieduszycki z nagovorom, ki so ga vsi stoje poslušali. V nagovoru je Dzieduszycki omenil umor na kralju in pretolonsledniku portugalskem ter naprosil ministra za unanje stvari, naj sporoči sožalje odseka mlademu kralju in kraljici-vdovi. — Na to je odsek nadaljeval posvetovanje proračuna ministerstva za unanje stvari.

Del. Faidutti zagotavlja o lojalnem avstrijskem mišljenju italijanskega prebivalstva in zavrača napade Pittonija na udanostne izjave katoliških shodov na čast papežu in povdarja prizadevanja svete Stolice za vzdrževanje miru.

Del. Udržal se izjavlja proti sklepu trgovinske pogodbe s Srbijo in se obrača potem energično proti nemški politiki. Tudi Scheiner svarjuje vlado pred trgovinsko pogodbo s Srbijo.

Dr. Kramář reagira proti izjavi ministra za unanje stvari, da notranja politika ne sme nikakor vplivati na zaveznitva in kaže na to, da primer Rusije in Francije ter Rusije in Angleškega se ne priklada našim razmeram. Ako ruska vlada bi izdala nasilne odredbe proti Francozom, ki bivajo na Ruski, gotovo bi dvojeza ob tem trpela. To je naš slučaj. Glede Bagdadske železnice dokazuje govornik, da je ta železnica v nemških rokah največje politične in gospodarske nevarnosti za Avstro-Ogrsko.

Poročevalec marquis Bacquehem reagira proti pomislekom glede srbske trgovinske pogodbe in poudarja princip kontinuitete v vnapi politiki brez ozira na premenjajoče se parlamentarne večine. Iz tega stališča je smatrali gotove notranje dogode v zavezniki državi, ki vzbujajo v sorodjaki popolnoma umljive občute in katere se sicer tudi v lastni deželi z mnoge strani obžaluje in pobija.

Grof Wodicki govori proti iztiranju avstrijskih podanikov iz Pruskega.

Del. Vuković se obrača proti stališču agrarcev glede srbske trgovinske pogodbe in priporoča pospeševanje naše trgovine na Vzhodu.

Proračun ministerstva za zunanje stvari je bil potem sprejet. Prihodnja seja v petek.

Proračunski odsek avstrijske zbornice.

Dunaj 4. Proračunski odsek poslanske zbornice je razpravljal popoldne poglavje: sel. Poročevalec Žitnik in Kozłowski sta predlagala, naj se cena jedline soli in soli za živino zniža. Finančni minister Korytowski

se je izjavil proti znižanju cene. Prihodnja seja jutri.

Vojni odsek avstrijske delegacije.

Dunaj 4. Odsek je popoldne nadaljeval razpravo vojnega ordinarija.

Ogrska poslanska zbornica.

Budimpešta 4. — Predsednik je z ozirom na razpravo delegacij predlagal, naj se meritorične razprave poslanske zbornice odgodi, dokler konča delegacija svoje razprave.

Na to je posl. Ed. Barta (disident) nužno interpeliral v stvari izjav, ki jih je minister za unanje stvari Aehrenthal podal dne 31. januarja v proračunskem odseku avstrijske delegacije.

Po overitju zapisnika je bila seja zaključena. V četrtek bo po seji gospodske zbornice formalna seja poslanske zbornice.

Hrvatska.

Volitve za sabor.

List „Az Ujsag“ piše, da je ministerski predsednik dr. Wekerle že stavil cesarju predloge glede novih volitev za hrvatski sabor. Volitve bodo razpisane že tekom tega tedna, prično pa okoli 20. t. m. — Z druge strani poročajo pa, da se bodo saborske volitve vršile dne 27., 28. in 29. februarja.

Ogrska.

Košut — odlikovan.

Minister za trgovino Fran Košut je odlikovan velikim križem Leopoldovega reda, povodom tega, da je bilo uspešno sklenjena nagodba med Avstrijo in Ogrsko.

Drobne politične vesti.

Železnica Mitrovica - Novi Pazar. — Iz Carigrada poročajo, da izda sultan irade, s katerimi se odredjuje potrebno za gradnjo železnice od Mitrovice v Novi Pazar.

Grška in Macedonija. Glasom vesti iz Aten, vlada na Grškem velika razburjenost radi bolgarskega delovanja v Macedoniji. Grki so izlasti ogorčeni na teroristično akcijo bolgarskih čet.

Dnevne vesti.

Naš podlistek. Z jutrišnjim dnevom začne izhajati v našem listu napovedana velika povest

Kazaki

grofa Leva Tolstega.

Dejanje te povesti igra v Kavkazu med ruskimi kazaki, katerih romantično življenje je opisal tukaj Tolstoj z mojstrsko roko. Prepričani smo, da bodo čitali naši čitatelji Tolstojve „Kazake“ z največjo naslado.

Viharen občni zbor zadruga jestvinarjev. Ob 2 in tričetrt je predsednik Robba otvoril zborovanje v dvorani Tartini ulica Carducci 28, ob navzočnosti 114 zadržnikov, od katerih je bila približno polovica Slovencev. Slovenci so šli na levo, nasprotniki na desno. Takoj se je oglasil za besedo zadržnik Maccari, ki ima svojo prodajalno v ulici Fontanone vogel Cavana, in je predlagal, naj se čitanje zapisnika prejšnjega občnega zbora z ozirom na važnost ostalih točk in z ozirom na to, da je samo dva dni časa za zborovanje, prenese na drugi občni zbor.

Po daljši debati je bilo to sprejeto, vsaj po izreku predsednika, ki glasov niti štelet ni in ni izkjučeno, da je predlog propadel. Ravno tako je hotel zadržnik Dionisio drugo točko prenesti na poznejši občni zbor. Tu je vstal zadržnik H. Škrli, povedal historijat jezikovnih bojev v zadrugi od ustanovitve iste pa do dandanes, ter podal izjavo: „V imenu svojih kolegov zahtevam, da se najprej razpravlja o jezikovnem vprašanju.“

Ker pa predsednik tega ni hotel dovoliti, je začel udaljevati g. Škrli svojo utemeljitev v slovenskem jeziku, (kaj pa poreče Tartini?) na kar so Lah prišli žvižgati, Slovenci pa ploskati. Predsednik je vzel Škrli besedo in jo podelil Dionisiju, proti čemur se je od slovenske strani energično protestiralo. Škrli je še vedno nadaljeval svoj govor v svojem materinem jeziku, kar je povzročilo, da se je pričelo kričati vseuprek; Slovenci so zahtevali svojo pravico, ki so jim jo Lah odrekli. Kar naenkrat pa se je zgodilo nekaj, kar pa za Trst ni nič novega. Tajnik Creglia alias Krelja je vstal, pričel gibati z ustnicami, gledajoč v papir, ki ga je držal v rokah. Razumela se ni nobena beseda; velika večina niti ni vedela, kaj se godi, ali videlo se je kakor da bi čital; posnemali so svoje voditelje v mestni hiši. Medtem je pa Carlo Bertogaa, ki ima svojo prodajalno v ulici Pozzo bianco 9, hodil okrog svojih pristašev ter jim šepetal na ušesa. Na to je predsednik dal znak, in kakor marionete so dvignili roke v znamenje glasovanja; vsaj tako so si naši to tolmačili. Vse to se je godilo med tako oglasnim ropotom, da ni nihče umel niti so seda, kaj šele predsednika ali „čitajočega“ tajnika!!

Ker so pa naši spoznali situacijo in pa nakane vladajoče stranke, je naš starosta Ivan Prelog stopil k predsedniški tribuni in zahteval „besedo“, česar pa mu predsednik

Robba ni hotel dovoliti. Proti takemu nezakonitemu postopanju se je g. Prelog pritožil pri vladnem zastopniku g. konceptistu Benzonu, kateri mu je odgovoril, da, ako mu predsednik ne da besede, mu je tudi on ne more dati. Ob tej priliki pa je našega vodjo, tega tako mirnega človeka, ki nobenemu ne skali vode, prišla sveta jeza, da je zbral za papir čitajočega tajnika, ga mu potegn timer iz rok in ga raztrgal. Tu pa se je zgodilo nekaj nečuvnega. Slavni Dionisio, ki živi od slovenskih Bržkic in ima svoje prodajalnice v ulici Barriera vecchia št. 24 in ulici Sette Fontane št. 481, je skočil k Prelogu, ga zagrabil za vrat in ga hotel daviti. Ali slabo je našel mož. Kakor na povelje so priskočili naši osvobodili svojega vodjo iz rok Dantejevega kulturona, nakar je prišla na odr predsedništva prava bitka, ki je pa počemo opisovati. Ker pa ta bitka le ni hotela ponehati, je vladni zastopnik dal predsedniku nalog, naj razpusti občni zbor! Zakaj je vladni zastopnik dopustil, da se je med takim krikom in vikom vendar le „raz pravljalo“, nam ni znano. Tudi nam ni znano, da-li je imel vladni zastopnik tako dobra ušesa, da je sploh slišal, kaj se je „vsprejelo“? Na to smo se razšli komentirajoč ravno doživele dogodke; beseda je dala besedo in ob tej priliki je Petronio Giusto, ki ima svojo prodajalno v ulici Cereria št. 14, psval nekega slovenskega trgovca z besedo „ščavo“, v svoji prodajalni pa je nasproti slovenskim kuharicam veliko bolje galanten in ne rabi taci izrazov.

Koncem koncev so naši imeli še kratek sestanek v restavraciji Balkan, kjer se je nabral za Ciril in Metodija K 3630 v znak solidarnosti in trdne volje, da hočejo slovenski jestvinarji izvajati svoje pravice, pa naj stane, kar hoče! Govorilo se je o bodočem delovanju in pa o nekaterih trdkah na debelo, ki mrzijo in sovražijo naš narod, pač pa ljubijo naše kronice.

Oh, kako je to hudo! Pišejo nam: Kar zjokal bi se človek, ko mora dati na dan čitati cele romane — o sovražnikih „pritepenih z gora“, o napisih v „ekstotičnih“, „antipatičnih“, „divjih“ in „italijanstvo Trsta sramočih jezikih“! Kakor za pogrebom pusta, bi se človek jokal — ko bi bil tako neumen — kakor so neumni tržaški lahonski časnikarji, ki v enomer pišejo te „grozne“ klobase: naravnost smrtni greh delajo oni hišni lastniki, ki dajejo Slovanom v najem svoje prostore! Slovani pa delajo z izobežanjem oglasov v svojih groznih, antipatičnih jezikih — neumen atentat na italijanstvo Trsta! Tržaški posestniki so naravnost izdajalci domovine, ker se ne ravnojo več, kakor so to delali nekdanj. Nekdanj jim je bilo italijanstvo na prvem mestu, sedaj pa so postali iz čuvarjev italijanstva sami špekulanti!!!

In tako se klobasajo dalje te neslane jeremijade, ki pritažajo, da so naši zagriženi italijanski žurnalisti postali ljudje, ki jih ni smeti smatrati — resnimi.

Nič več ni tem lastnikom biš mari za narodnost, pač pa so jim mari le lastni žepi! Sedaj pa recite vi neverni Tomaži: ni-li obupati raznim Janezom v ultralahonskem tabornu?!

Mi Slovani se, kakor vidite — šalimo z nesrečo naših „dobrih“ sosedov in to ravno ni prav! Z nenormalnimi ljudmi bi morali postopati vsaj nekoliko bolj človekoljubno. Z zbesneleži? Da, baš s patenterimi zbesneleži in da so naši lahoni zaoreli (a ne vsi!), to dokažemo takoj. Ako ima tu kak Italijan hišo na prodaj in je ne more prodati po ceni, ki bi presegala vrednost hiše — gre in naznanja kakemu lahonskemu zbesneležu, da kupuje hišo ta ali oni Slovan. Po bliskovo se stvar raznaša po italijanskem tabornu in — ako ni grozde prekisl — kupijo oni hišo, ki je imela baje postati last groznemu tujcu!

Da ne pretiravamo, je dokaz, da so kupili in preplačali nekdanji „zeleni hrib“, pri kateri kupčiji smo bili mi Slovenci tudi nekaj tisočakov zaslužili!

Neki mestni svetovalec ima hišo, ki bi je rad prodal. Lah bi nočejo kupiti. Mestni svetovalec je po svojem zaupniku ponudil v našem nekemu našem društvu svo hišo za samih K 1600, dasi bi lahko prejel vsaj desetkrat toliko. Zraven tega je ponudil, da napravi sam na svoje troške velikanski slovenski napis v vsej širokosti oziroma dolgoti hiše! In veste zakaj vse to? Zato, da bi potem lažje dobil bedake, ki bi hišo kupili in preplačali!! Ako bi kedo dvomil o resničnosti teh podatkov, smo pripravljali navesti imena dotičnih velikih Italijanov! Ako torej tukajšnji in zadnje čase tudi go-riški Lahoni norijo, kakor rečeno zgoraj, nam Slovanom ne preostaja drugača, nego da se ob tej „kulturni“ komediji lepo zabavamo. Mi vstajamo in njih je — strah!

V pokoj gre koncem tega šolskega leta slavist dunjskega vseučilišča dr. Jagić, ki dovrši 6. julija t. l. 70. leto.

Zveza slovenskega učiteljstva v Avstriji je predložila ministerstvu za notranje stvari pravila v potrjenje, a ministerstvo jih je povrnilo, češ, da treba spremeniti nekatere točke. Čim se to zgodi, vlada potrdi pravila. Prva skupščina te zveze bo letošnje velike počitnice v Pragi. Udeležbo se je tudi izven-avstrijske slovenske učiteljske organizacije.

Fotografiranje s pomočjo električne razsvetljave. Tržaški in okoličanski Slovani

smo pogrešali do sedaj slovenskega fotografa v Trstu ter smo bili siljeni posluževati se pri fotografirih druge narodnosti in neveščih našemu jeziku. Sedaj bo odpomagano tudi temu nedostatku. Na splošno želje tržaških Slovencev odprl je v Trstu gospod Ant. Jerkič, odlikovani fotograf iz Gorice, svoj elektrofotografski atelje za moderno fotografiranje in slikarstvo v ulici delle Poste št. 10, I nadstropje.

Posnemanje se vrši izključno ob električni razsvetljavi, neodvisno od vremena in dnevnih svetlobe, s pomočjo svetovno-odbojane električne svetilke „Jupiter“. Svetloba, ki je proizvajala omenjena svetilka, je močnejša od dnevnih in učinkuje na fotografirani osebi mnogo lepši efekt nego dnevna svetloba. — Jupiter svetloba ima tudi prednost v tem, da daia vedno enako razsvetljava, bodi po dnevu, bodi po noči, o lepem, kakor v slabem vremenu. V tem, ko se ob dnevnih svetlobi, ki se vedno spreminja, fotografski izdelek ne posreča, je to pri Jupiter-svetilki popolnoma izključeno. Slike, ki jih je razložil g. Jerkič v vrodu svojega ateljeja, so najboljši dokaz, da se slike, napravljene ob električni razsvetljavi, posrečajo mnogo bolje, nego ob dnevnih. Zato priporočamo najtopleje to podjetje vsem Slovanom. Vsakdo, ki hoče imeti moderno in krasno izdelane slike do naravne velikosti, bodi oljnate, bodi akvarelne pastelne in na vseh možnih modernih papirjih, naj se obrne z zaupanjem do gosp. Jerkiča in se da električno fotografirati. Atelje je odprt vsaki dan od 9. ure zvečer in si ga lahko vsakdo ogleda, ter se lahko da električno slikati tudi zvečer.

Ustanovna skupščina „Jadrana“. — V nedeljo se je v prostorih „Dalm. Skupa“ konstituiralo novo društvo „Jadrana“, podporno, prosvetno in zabavno društvo za hrvatske delavce in mornarje. Predsedoval je skupščini g. kap. Peter Harlović. Radi odsotnosti dr. Lukeža je g. dr. Bjelovučić prečital poročilo prirejalnega odbora, v katerem utemeljuje potrebo ustanovitve tega novega društva.

Društvo je osnovano na najširši podlagi; hoče do sedaj zapuščenim hrvatskim delavcem, zlasti mornarjem postati gospodarska organizacija, kulturno in zabavno središče. Za sedaj ima biti glavna skrb ustanovitve podpornega fonda za mornarje.

Po poročevalstvu je držal g. Filip Ivanišević lep, jednat in poučen govor o razmerah Hrvatov in Srbov v Trstu. Govor je za nas Slovence posebno zanimiv in ga prinesemo zato prihodnjič v njegovih glavnih potezah.

Per acclamationem je bil izbran sledeči upravni odbor: Dr. Bjelovučić Nikola Zve-nimir, Blazina Julijo, Bulčić Anton, Crivini Tomislav, Crnogorac Peter, Cvitančić Ivan, Harlović Peter, Ivanišević Filip, Lorini Peter, Lukšić Marin, Dr. Lukež Drago, Mance Ivan, Maovac Marko, Masneć pl. J., Mimica Stipan, Oštrić Milan, Pečarić Juraj, Jerić Ante, Sigoreo Andrija, Slade Peter, Stravić Peter, Vučetić Stjepan, Zaninović Anton, Ivanišević Ivan, Senjanović Peter in namestniki: Bibica Ivan, Ivanišević Toma, Naranča Peter, Giacini Ivan, Dr. Božo Maričić, Giuliano Tomo.

Želimo bratskemu društvu najbolje uspehe v njegovem humanitarnem in narodnem delovanju, ki bode v prospeh vsega tržaškega Slovanstva.

Avgust Semulić aretovan v Vidmu.

Kaj pravi Semulić?

Avgust Semulić je bil torej aretovan v Vidmu dne 30. januarja zvečer na odnotnem ljudskem prenošišču. Takoj naslednji dan, v petek dne 31. januarja v jutro ga je zaslišal uradnik odnotne kvesture (delegat) Minardi. Če ravno je bil Semulić izvršil svoj zločin še zvečer dne 28. januarja in čeravno se je še dne 29. januarja vedelo, da je on, Avgust Semulić, isti, ki je streljal na Far-lana, vendar niso dne 31. januarja v Vidmu še ničesar vedeli o tem zločinu.

In ker ni delegat Minardi še ničesar vedel o kakem Semuliću, ki bi bil izvršil kak zločin, in ker ni še ničesar vedel o kakem zločinu sploh, bi bil on — kakor smo že včeraj omenili — spustil Semulića na svedbo, če bi bil imel Semulić svojo lastno delavsko knjižico pri sebi. Le to, da je imel seboj delavsko knjižico svojega brata Rudolfa, le to je bilo vzrok, da ga je delegat Minardi pridržal v zaporu. Rudolf Semulić je namreč rojen leta 1883, a Avgust Semulić je namreč rojen leta 1888. Hoteči si torej pomagati z bratovo knjižico, je torej Avgust najprej skušal falsificirati rojstno letnico: iz št. 3 je hotel napraviti št. 8. A ko je to delal, se mu je črnilo vilo s peresa na papir, in sicer ravno na št. 3. Tega pa ni mogel več popraviti. Zadnja številka rojstne letnice je bila torej nečitljiva. In ravno to dejstvo je pridržalo Semulića v zaporu. Ko bi bil on pustil rojstno letnico v bratovi knjižici, kakorina je bila ona namreč 1883, bi bil on z obrazom res morda izgledal nekoliko mlajši, nego pa s knjižico, vendar bi bila knjižica v redu in on bi bil lahko trdil, da ima že 24 let, čeravno jih nima še prav 20, in v tem slučaju bi ga delegat Minardi gotovo ne bil pridržal v zaporu.

Se le par ur pozneje je delegat Minardi v Vidmu čital v časnikih o zločinu pri Devinu,

katerega da je izvršil neki Avgust Semulič. Neslednji dan, dne 1. t. m. je šel zopet zasliševati Semuliča in mu takoj dejal: „Vi ste skušali vmeriti Furlana!“ Na to je Semulič najprej skušal tajiti ter se je rotil, da on ničesar ne ve o zločinu blizu Devina. Slednjič je pa vendar priznal. Dejal je: „Da res je, da sem ga nabil, a ni res, da sem streljal nanj z revolverjem! On me je z bičem, a jaz sem mu vrnil!“ In več ni hotel povedati. Delegat ga je dal odvesti v zapor.

Predčerašnjim, v ponedeljek, dne 3. t. m. je bil Semulič zopet zaslišan. To pot pa je o dogodku povedal zopet drugače. Sedela da sta s Furlanom na vozu. Kar naenkrat je pa počil strel. On da sedi, da je streljal človek, ki je moral biti skrit za obcestnim zidom. Furlani, ki je gotovo mislil, da je streljal nanj on, da se je bil na to obrnil proti njemu in ga prijel za vrat ter ga začel nabijati z bičnikom po glavi. On da se je skušal braniti. Voz da je mej tem ddrnal vedno naprej. Na to da je on padel z voza in potem pobegnil domov v Brestovico. Glede prejšnjih vmorov kočijažev pa Semulič najenergičneje taji, da bi bil on kakor si bodi kaj vmešan v teh grozljivih zločinih.

Mej Furlanom in Semuličem je vladala stara mržnja.

Sedaj pa navstaja celo dvom, da Semuličev zločin morda niti ni roparski napad, ampak le sad neke stare mržnje, nastale med njima vsled prepira radi neke deklice. Pripoveduje se nam namreč, da sta Furlan in Semulič pred kakima dvema letoma nekoč skupaj z družimi mladeniči vsovala v neki hiši v Jamljah, ki so dobre pol ure daleč od Brestovice in ravno tako daleč od mlina v „Prelaznem“. In tedaj da je bil navstal mej njima hud prepir radi neke deklice. Peter Furlan da je bil pograbil stol in z njim vdaril Avgusta Semuliča po glavi, ali po krbtu. Semulič da je bil na to odšel, a odhaja da je zagrozil Furlanu, da mu to povrne, pa bodisi tudi čez 10 let.

Bog ve, če ni morda Furlan, ko sta se se Semuličev v temni noči peljala od Devina naprej, kaj omenil Semuliču oni dogodek? In bogve če ni morda le njegov opomin na oni dogodek vzbudil v Semuliču željo po maščevanju — željo, da izvrši svojo grožnjo in povrne Furlanu vdarec dobljeni od njega v Jamljah? Seveda se ne more trditi, da je bilo tako. Vendar se pa ne more tega niti izključiti, kajti ni je priče, ki bi bila slišala, kaj sta Semulič in Furlan govorila med seboj, predno je Semulič vstrelil na Furlana.

Ali je Semulič morilec kočijažev?

Vključno mnogim točkam, ki govorijo proti temu, je vendar policija mislila za trenotek, da ima v rokah nepobiten dokaz istovetnosti Semuliča z morilecem kočijaža Mohoroviča. Kakor znano, je bil morilec kočijažu Mohoroviču, potem ko ga je umoril, vzel zlato verižico. In v soboto se je bilo izvedelo, da je Semulič nekoč, ko ni imel pri sebi denarja, v neki kavarni zastavil zlato verižico. Mislilo se je že, da je to Mohorovičeva verižica. A malo časa je trajala ta iluzija. Oni kavarnar je bil verižico zastavil v zastavljalnici. Šli so torej po njo in jo pokazali Mohorovičevim sorodnikom in znancom, a ti so izjavili, da ona verižica ni bila nikdar Mohorovičeva. Poleg tega se je pa izvedelo celo, kje da je Semulič vkupil ono verižico, vkupil jo je bil proti plačevanju na ebroke in je zanjo še dolžan 16 kron.

Tržaška mala kronika.

Aretovani „anarhisti“. Tekom demonstracije, ki so jo bili vprizorili pred sinočnjim tržaški „anarhisti“, so bili aretovani trije, in sicer: 15 letni Bruno Z., stanujoči v ulici Nuova, 19 letni Peter A., stanujoči v ulici Media, in pa 24 letni Henrik T., stanujoči v ulici delle Sette Fontane.

Demonstrantje so strli eno šipo v okno perugiškega konzulata.

Preprečen poskus samomora. 21 letna Adalgiza S., Stanujoča z možem Alojzijem v ulici dei Piccardi, je bila šla predčerašnjim proti večeru, okoli 5. ure, na pomol sv. Karola in tam hotela skočiti v morje. K sreči sta pa to še pravčasno zapazila dva delavca in sta skočila k njej ter jo pridržala prav na robu pomola. Neki redar jo je potem odvedel domov.

Povožena. 35 letno Frančiško vdovo Sebel, ki stanuje v ulici Media št. 9, je predčerašnjim popoldne v ulici Sv. Ivana povozil s svojo kočijo izvošček Ivan K. Slučajno je bil v izvoščkovi kočiji zdravnik dr. Brunner, ki je takoj pregledal ženo, če ji je bilo morda kaj hudega. Konstatoval je pa, da je bila le v več krajih opraskana. — Dokazalo se je tudi, da je sicer izvošček vpil, a ona ga ni slišala, ker je bila radi mraza tesno ovita krog glave z debelo volneno ruto. A kočijaža so o tej priliki zalotili na nekem drugem pregrešku: dočim je vodil javno kočijo št. 54, je imel v žepu koncesijo za kočijo št. 48.

2 kg kave so našli v žepih 19 letnega Valerija C., stanujočega v ulici dell' Industria, ko je kotel predčerašnjim popoldne iz svo- bodne luke. — Seveda, so ga aretovali.

Nesreča z avtomobilom. Pred sinočnjim ob 6. uri in pol je avtomobil gospoda Bozza na istrski cesti podrl 30 letnega težaka Ivana Požarja, ki stanuje pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji št. 363. Požarju je bila zlomljena leva piščal. Pozvan je bil takoj k njemu zdravnik

z zdravniške postaje, ki mu je podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem nemudoma prenesti v mestno bolnišnico.

Velika tatvina. Gospo Bartoli grafico Murati so bili tatovi obiskali že minolega poletja, ko je stanovala v nekem dvorcu v Skorklji. Če se ne motimo, so bili tedaj odnesli seboj za kakih 12.000 kron dragocenosti. V tej stvari je bil zapleten tudi znani žganjar Zafopulo.

Teh dni so pa tatovi zopet počastili gospo Bartoli se svojim obiskom: Vlomili so v njeno shrambo v podstrešju hiše št. 38 v ulici del Lazzaretto, kjer ona stanoje po zimi in so odnesli od tam za kakih 4000 kron finega perila. Gospa Bartoli je prišla tatvini na sled v nedeljo popoldne, a v ponedeljek popoldne je tatvino prijavila policiji. V petek ko je bila gospa Bartoli predzadujkrat v podstrešju, je bilo tam še vse v redu.

Smučarstvo. Za bolnike. Bolnik je prišel k zdravniku vprašati, kaj naj stori, ker ga ves život zelo srbí. — „Praskajte se“, je hitro odvrnil zdravnik.

Koledar in vreme. Danes: Agata dev. muč. — Jutri: Doroteja muč. — Temperatura večeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cest. — Vreme večeraj: burja, jasno.

Vremenska napoved za Primorsko: — Oblačno, spremenljivo. — Hladni vetrovi. — Temperatura hladna.

Naše gledališče.

V nedeljo proslavi, kakor smo že poročali, režiser našega gledališča, g. Anton Verovšek, svojo benefico z ljudsko igro „Brat Martin“, v kateri ima on paradno vlogo. Upamo, da se naše občinstvo odzove v velikem številu počaščenju tega našega umetnika, kateremu je dolžno mnogo lepih trenutkov resnične umetniške zabave. Nedeljska predstava naj mu boče v dokaz njegove priljubljenosti pri tržaškem občinstvu.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku, priredi dne 16. februvarja ob 5. uri pop. v dvorani gosp. Drag. Starec veliko veselico s plesom. Po predpripravi soditi bo ta veselica nekaj „kar ni vsak dan“.

Pevski zbor zapoje par skladb s spremljevanjem orkestra, društveni diletantje pa uprizore šaloigro „Brat Sokol“. Na veselici in k plesu bo igral vojaški orkester iz Gorice. Nadejamo se obile udeležbe iz Trsta in okolice. Bratska društva prosimo, da upoštevajo to našo veselico ob določevanju svojih prirediteljev.

Darovi.

Prošnja! Oni spoštovani rodoljubi, ki so o priliki zaroke L. Č. in A. V. nabrali 10 K 20 st. za družbo sv. Cirila in Metodija objavljeno v „Ed.“ 121. t. l. so prošeni, da se kmalu oglašijo pri uredništvu našega lista, ker je treba pojasniti neko pomoto.

Ob priliki poroke svojega vnuka v Gorici je nabral 85 leten starček Jožef Reja iz Vipolj navdušujoč družbo za narodno stvar 10 K v korist moške podružnice sv. C. in M. v Trstu.

Srčna mu hvala. Bog daj mnogo takih starčkov.

Posnemajte ga rojaki! — Denar hrani uprava.

Za srečolov na Ciril-Metodovem plesu je daroval g. Mihael Gabrijelič, svetnik višega deželnega sodišča krasen kip (konja), za kar se mu odbor najsrčneje zahvaljuje.

Nadaljne darove sprejema blagorodna gospa Roža dr. Gregorinova, uredništvo „Edinosti“ ter uredništvo „Balkana“.

Vesti iz Goriške.

O prvem shodu N. D. O. na Goriškem. Prejeli smo:

Kakor smo že brzojavno poročali v ponedeljski številki, se je minolo nedeljo vršil v Renčah blizu Gorice javen shod N. D. O. Istega se je udeležilo nad 300 oseb. Shod se je vršil v okrašenih dvorani, ki je nudila lepo sliko. Sklicatelj shoda g. Prelec je predlagal za predsednika shoda domačina g. Ivana Vičiča, ki je po primernem nagovoru dal besedo dr. Josipu Mandiču. Isti je v obširnem govoru, v katerem je povdarjal potrebo koncentracije vseh istovetnih gospodarskih elementov kakor odino sredstvo za oseguranje vspešnega gospodarskega razvoja naroda. Skliceraje se na razne dogodke gospodarskega in političnega značaja na Primorskem, razlagal je, da je ne le za Primorsko, marveč za vse jugoslovanske očeve rešitev narodne blaginje nasti le v razumnem gospodarskem delovanju. Dotaknil se je po- tem odnošaja med gospodarstvom in politiko, ter je prišel do sklepa, da se narodne ideale za- more uresničiti le po prestanem vspešnem boju za gospodarski obstanek. Prav radi tega, ker smo gospodarsko šibki, nas zamo- rejo tako lahko naši narodni nasprotniki zlo- rabljati. N. D. O. hoče zapričeti novo dobo

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna „Mila Jgea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franke poš. in zavoja.

ODVETNIŠKA PISARNA

Dr. M. Pretnera in Dr. F. Brnčiča v Trstu

.. išče večšega solicatorja ..

ki je po mogočnosti tudi STENOGRAF. — Nastop takoj, plača po pogodbi.

Pogrebno podporno društvo „ARIMATEJ“

na Kontovelu

priredi

v nedeljo dne 9. t. m. ob 4. uri popol.

občni zbor

v prostorih „Gosp. društva“.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. „blagajnika.“
4. Razni predlogi in nasveti.

NB. Volitev novega odbora odpade, ker je glasom društvenih pravil pri glavnem občnem zboru izvoljen odbor veljaven za tri leta.

Velika Pohištva

Pohištvo svetlo in temno, spalne in jedilne sebo, divani, občeala, pisalne mize, železne postelje, slike z gisa, stolice, popelne pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudeče table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

Arturo Petrucci pok. Ant.

kovač-mehanik za stroje in motorje

Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)

TRST, ulica Pandares št. 10.

TELEFON št. 971

Kavarna in pivarna Parigi

Trst, ulica Giosuè Carducci št. 36)

Matteo German & Comp.

je pred kratkim odprta in na novo oprem-ljena. Preskrbljena je z najraznovrstnejimi in okusnimi pijačami in likerji najboljših tu- in inozemskih tovarn, kakor tudi

nastavljenim pivom prvih tovarn

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluca em, če peče v želodecu, kakor proti slabe- mu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odli- kovani lekarni

PRAXMARER „fi due Mori“ Trst, veliki trg

Vekoslav Plesničar

zalagatelj c. kr. državnih uradnikov

raznjanja slavnemu občinstvu, da ima SVOJO BOGATO ZALOŽENO

:: trgovino jestvin v ul. Giulia št. 29 ::

ima vedno sveže prave in neprekosljive 3l. testenine (Pekate)

Žveplenke družbe sv. Cir. in Met. ter vse druge predmete jestvinske stroke.

Pošiljam po pošti od 5 kg naprej vseh vrst blaga po celi Avstro-Ogrski.

Agentursko podjetje z zalogo na debelo ulica Donizetti št. 5.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in naj- trajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolsla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Montalcone) pri Trstu.

v gospodarskem življenju slovanskega naroda na jugu. Tu je govornik razlagal pravila in namen N. D. O. ter se bavil z lokalnimi rentanskimi potrebami in zaključil z zagotovilom, da N. D. O. ni organizacija nasilja, ampak vir miru in življenja. Ista ne pozna in ne bo poznala nobenih strankarskih, ne verskih razlik, marveč se bo bojevala enako za vse zatirane, naj pripadajo isti eni ali drugi stranki v deželi. Posebno zadnje besede so močno vplivale na zborovalce. Domačin g. Ajčič, načelnik gospodarskega društva, je z iskrenimi besedami vabil vse Rencane na delo, katerega simbol je N. D. O. Guido Krpan je hvalil namen N. D. O. in prosil predsednika iste, da bi se jim poslalo pravila. G. Ivan Vidmar posebnik iz Ozrenja je želel, da bi se v N. D. O. vsprejelo tudi kmeti. Na vse te želje, je odgovoril dr. Mandič, ki je posebno glede vsprejetja kmetov podal zadovoljivo izjavo. Ob največjem navdušenju je predsednik zaključil shod. Omenjamo le, da obstaja pripravljalni odbor iz najuglednejih domačinov, ki že pridno delajo.

Profesorski izpit, in sicer iz slovenščine kakor postranskega predmeta, iz nemščine pa kakor glavnega je napravil minoli teden na graški univerzi g. Fran Pavšič suplent na goiški gimnaziji. Vrlemu gospodu čestitamo iz dna srca, ker je prišel po trnjevi poti do želenega cilja.

Shod bivših orožnikov na Goriškem. Dne 2. februarja 1908 ob 2. uri popoldne se je vršil v navzočnosti več nego 50 zborovalcev II. generalni shod bivših orožnikov. (Gendarmerie-Reichverein „Einigkeit“) — šifalka za Goriško v Gorici. Shod se je vršil v kavarni „Central“.

Shodu je predsedoval gospod Josip Pečenko (lastnik kavarne „Central“), ki je po zdravil zborovalce in navzočega vladnega komisarja dra. Casapiccola in je potem takoj dal besedo referentu in uredniku časnika „Gendarmerie-Nachrichten“ Feliks Doflerju z Dunaja. Isti je pozval navzoče na trikratno „Živio-klic“ na cesarja. Temu pozivu so se vsi zborovalci entuziazično odzvali.

Gospod Dofler je referiral o delovanju društva „Einigkeit“ od minolega leta in je očividno, kako to društvo deluje za blagor bivših orožnikov!

V imenu vseh zborovalcev se je gladijim govorom zahvalil gospod oficijal Čebokli referentu, oziroma centrali „Einigkeit“ in je naprosil referenta, da bi „Centrala“ tudi nadalje kakor do sedaj, delovala za blagor bivših orožnikov. Posebno naj bi na kompetentnih mestih delovala na to, da bi se tudi orožnikom, ki so pristopili v druge c. kr. službe, ob umirovljenju stelo eno leto za 16 mesecev. Centrala naj skrbi tudi za blagor vdov penzioniranih orožnikov in njih sirotic.

Zborovalci so zaključili sejo ob 6. uri zvečer s trikratnim „Živio klicem“ na cesarja. — Potem so se podali v velikem številu na naše domače kapljice k „Zlatemu Jelenu“.

Vesti iz Istre.

Pevsko in bralno društvo „Neodvisnost“ v Marezigah sklicuje zopet po večletnem spanju na dan 5. srečana t. i. svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v prostorih Antona Babiča. (Fikan) v Marezigah s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo predsednika; 3. Poročilo odbornikov; 4. Volitve; 5. Slučajnosti. Po dovršenem obč. zboru slobodna zabava in ples. (Prilomba uredništva na naslov dopisnika: Prosim!)

Vesti iz Kranjske.

Veselični odsek „Društva za podporo rokodelcev“ v Sturjah priredi v nedeljo dne 9. t. m. v dvorani g. Fr. Bratina v Ajdovščini plesni venček, na katerem bo sviralo tamburaško društvo „Danica“ iz Sturij. Začetek ob 7. uri zvečer.

Silna burja razsaja okrog Ilir. Bistrice. Če postane močnejša, se je bati, da bo ustavljena železniški promet na Reko.

S fizičlom se je zadušil tri in pol letni Janez Trnovac v Črnem Vrhu. Deček je izbiral fizič in enega dal v usta ter se tako zadušil.

Idrijska realka. Naučno ministerstvo je dovolilo, da se razširi idrijska realka v 7. razrednico in da sme imeti zrelostne izpite ter izdajati državno-veljavna zrelostna spričevala.

Vesti iz Štajerske.

Za slovenščino se graški uradniki tako zanimajo, da priredijo sedaj že drugi tečaj za učenje slovenskega jezika. Seveda uče se tako pridno slovenščine, da bodo mogli izpodrivati na Spodnjem Štajerskem slovenske uradnike.

Razne vesti.

Sedem milijonov v dobrodelne svrhe. Iz Pariza poročajo, da je uroda baronica de Brouse darovala sedem milijonov frankov za ustanovitev zavetišča za 200 starcev. Oba otroka dobrotnice sta darovala v dobrodelne svrhe okoli 20 milijonov. S to svoto je bilo zgrajeno že zavetišče za 400 starcev.

Prodajalnice, skladišča in stanovanja

se daje v najem takoj ali avgusta meseca.

Obrniti se do Trieste-office

avtorizovana trgovska agencija nepremičnin

ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

MALI OGLASI.

V najem

se odda majhna meblirana soba. Naslov ul. Commerciala št. 51, III. nadstropje. 165

Iščem žensko

za čiščenje stopnic. Pina po dogovoru. Naslov G. r. gio Gallati 18. vrtar. 168

Prodaja se

lep lokal z 4 kmeti v mestu, več se izve pri Franu Vuletič, Melia a vento št. 35, IV. nadst. le o. 150

Prilika.

Novi veliki dobodi blaga za oblake pal tot za moške in dečke po najnižjih cenah pri Ivanu Šimic, Trst, ulica Barriera 32 (v hiši Iokana Piccolina) 149

Hiša

dobro ohranjena pri sv. Mar. Magd. Spod. na Kolonkoven je na prodaj. Več se izve pri: Višnjec Jakob pri sv. Ant. 141

Prodajo se

moške obleke na obroke, plačilo vsaki teden ali na mesec. Via Casermi 12, I. nad. 122

Josip Gregorič

raznana tem potom slav. občinstvu, da je pre-eli svojo prodajalnico iz ulice Barriera št. 4 v ulico Olmo št. 1. Pri tej priliki priporočam tudi svoje podružnice v ulici Giulia št. 7. V nadi, da ga b. d. slavno občinstvo počašilo se v naprej toplo zahvaljuje. 73

Širite EDINOST

MERKUR

J. ULČAKAR & Co. - Trst

Telef. 1874 - Via Nicolò Macchiavelli št. 19 - Telef. 1874

Komisije. - Zastopstva. - Informacije.

Zaloga raznovrstnega kolonijalnega in družega blaga.

ZAHTEVAJTE CENIK

12 finih porcelanastih krožnikov, 12 malih kristalnih krožnikov za compôte, 12 kozarcev 6 japonskih podkozarcev, 6 nožev z belo kovino, 6 vilic z belo kovino, 6 žlic z bele kovine, 6 žličic z bele kovine, 1 posodico za milo, 1 držaj za žigice, 1 svečnik, 1 posodo za kavo, 1 posodo za čaj in 1 pepelnik, 72 komadov tedaj pošilja proti predplačilu K 10 (potom poštne nakaznice)

Bazar 33 in 49, Trst, ul. S. Nicolò 29

Cenjeni odjemalci!

Častim se naznaniti Vam, da sem odprl v Trstu, v ulici Poste št. 10 (vogal Valdirivo)

Prodajalnice manifakturnega blaga

katera je preskrbljena z vsemi potrebščinami ter se priporočam za blag. naklonjenost. Udani

Antonio Contento.

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi

Avtorizovana delavnica za električno napeljava

TRST, Largo Santorio Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto

Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strel vodov.

Popolne napeljave električne luči.

Motori in električna vetrila. — Postavljana svetil. itd.

Aparati baterije in potrebščine za električno zdravljenje.

Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

Gianoni Giovanni

komisijonar in zastopnik ul. PROCURERIA, 2.

Izključno zastopnik z zalogo na debelo in drobno

Graetzin - Licht D. R. P. 126-135 (Mannesman)

Beložarna luč, takozvani električni plin, 100 svet. svetlobe, prihrani se 40% na plinu, prihrani se mrežice in cilindre. — Prodaja mrežice, tulipanov, cilindrov in drugih potrebščin po tovarniških cenah. Aparati z mrežico za petrolejne svetilke 80 svet. svetlobe. V 15 urah porabi 1 liter petroleja. Zaloga papirja, apaniranega stekla in umetnega puhlača, macole iz jekla za kamenoseke.

TOVARNA ZRCAL

ATTILIO PIZZORNO

TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687.

Ogledala navadna in ogledala. — Posreževanje stekla. — Skladišča krist. stekla, navadnega in delanega stekla. — Zaloga navadnih in ogledalnih šip za kočije. Ogledalni kristali, vezani z medjo. — Zrcala z urami. Sipe z vsakovrstnimi ribami. — Apaniranje šip.

Ivanka Doreghini

TRST — ulica Madonnina št. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij

Popolne spalne in obedovalne sobe. Moške obleke na ishero.

UGODNE CENE

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

FRAN SKOK

tapetar, elast. pohištva, žimnicilo.

Izvršuje popraviljanja po zmernih cenah Trst, ul. Giovanni Boccaccio 4 polunadstropje.

Prodajalnice jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, morda mlo, oja, sveže in suhe sadje, kostanj, otrobi, sečivo itd. Poštne pošiljave na deželo od 5 kg naprej. Jabolka in kostanj na drobno in debelo v vsaki množici. Vsaki dan sveže blago.

ANTON JOGAN, mizar

Sprejme vsakovrstna naročila in popraviljanja.

Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje. TRST — ulica Farneto 45.

STARA MIRODILNICA

Fed. F. Huber Succ.

(avtorizovana za prodajo strupov)

TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.

BOGATA ZALOGA

barv. povisk, čopičev, krtač, pramo-nij, kemičnih izdelkov, miner. vod. parfimov, mila te STERLENTH ŠIP.

GUERINO MARCON

ulica Zivarnella št. 3. — :

Priporočam svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim kraj-skim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664

V novem skladišču pohištva

Romeo Savio

Trst, ulica Giuseppe Parini št. 1

je na izbero

pohištvo vsake vrste, popolne sobe, slike in zrcala

po najzmernejih cenah.

Prilika!! Okoristite se!!

V ulici Beccherie št. 3

najdete v veliki izbiri okvirje vsake vrste in delavnice za povečanje fotografij po najnižjih cenah.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Arcangelo št. 25

elektrotehniška delavnica in pritličje mehanično delalnico

opravlja vsakršne električne razstave, vrenov, talenov, strelvodov, kakor tudi mehanična dela, ki se v avstrijski elektrotehnik, kakor popravila dinamičnih motorjev in precizna svetilja kakorinsga ali boji sistema.

Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerno. Počakaj & Aegl.

Hotel Balkan